

Antoni Hoborski

Rektor w latach 1920–1922

Hieronim Sierński
Biblioteka Główna AGH

Antoni Maria Emilian Józef Franciszek Hoborski urodził się 1 kwietnia 1879 roku w Tarnowie, w rodzinie oficera armii austriackiej, zaś matka miała niemieckie pochodzenie. Do gimnazjum uczęszczał w rodzinnym mieście, już wtedy ujawnił niezwykle zdolności matematyczne. Po maturze w 1897 roku podjął studia matematyczno-fizyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jako student wyróżniał się niezwykłą sumiennością oraz dążeniem do kształcenia się poza wykładami. Potwierdzeniem tego jest fakt, iż w 1900 roku reaktywował założone w 1893 roku Kółko Matematyczno-Fizyczne Uczniów UJ i stojąc na jego czele, ożywił niesłychanie działalność naukową koła. Jego kariera naukowa nie przebiegała łatwo i szybko, a instytucja asystentów wówczas nie była prawie znana. Absolwent uniwersytetu musiał z reguły zostać nauczycielem szkoły średniej. Tak też było i w jego przypadku. Po ukończeniu studiów w 1901 roku rozpoczął pracę, jako nauczyciel szkół średnich. Do 1919 roku pracował w kilku szkołach, między innymi w Krakowie, Tarnowie, Jaśle, Brzeżanach, Nowym Sączu i od 1907 roku znowu w Krakowie. W listopadzie 1903 roku złożył państwowy egzamin nauczycielski z matematyki i fizyki. Mimo wędrówki po prowincji nie zaniechał pracy naukowej, cały czas wolny poświęcał dokształcaniu się. Czynił to z taką gorliwością, że doprowadził do bardzo poważnego uszkodzenia wzroku. Jedną z przyczyn był również brak oświetlenia elektrycznego. Efektem tej pracy było podjęcie tematu pracy doktorskiej u prof. Stanisława Zaremby. 26 czerwca 1908 roku na podstawie rozprawy „O całkowaniu równania różniczkowego $v_t = v_{xx} + v_{yy}$ ” uzyskał stopień doktora filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim. W tym samym roku udał się na roczny pobyt w Paryżu, gdzie w 1909 roku uzyskał na Sorbonie licencjat nauk ścisłych z zakresu matematyki. Swoje studia zagraniczne kontynuował w dalszym ciągu spędzając następną rok w Getyndze, gdzie słuchał wykładów Felixa Christiana Kleina i Davida Hilberta. Pod wpływem wykładów Hilberta zaczął interesować się równaniami całkowymi. Kilka lat później ogłosił z tego zakresu kilka prac oraz skrypt. Po powrocie z zagranicy dalej uczył w V Gimnazjum w Krakowie, a w 1911 roku objął wykłady zleczone na Uniwersytecie Jagiellońskim. Początkowo wykładał geometrię wykreślną, potem arytmetykę teoretyczną, zanim nie ustalił geometrii różnic-

Rozpoczynamy nowy cykl wspomnień i prezentacji rektorów Akademii Górniczej i później Akademii Górniczo-Hutniczej. Profesorów, którzy tworzyli i decydowali o naszej uczelni. Osób, o których wielokrotnie możemy powiedzieć, że ich znamy i wiemy czego dokonali, a jednak czas zacierza pamięć, a my nie chcemy, żeby się tak działo, stąd ten cykl i te prezentacje – zapraszamy do systematycznego studiowania naszej historii i codzienności.

kowej, jako swojego głównego kierunku badań. W 1912 roku na podstawie pracy „O pewnym zastosowaniu zasady najmniejszych wartości” uzyskał habilitację na UJ. Był jednym z szesnastu członków-założycieli Polskiego Towarzystwa Matematycznego, powstałego 2 kwietnia 1919 roku, w którym aktywnie działał do wybuchu wojny, będąc między innymi jego wiceprezesem. W 1914 roku Komitet Organizacyjny Akademii Górniczej w Krakowie powołał go na profesora matematyki. Wśród kilku pierwszych powołanych w drodze konkursu profesorów, Hoborski nie miał równego sobie konkurenta. Niestety wybuch I wojny światowej uniemożliwił realizację planów otwarcia akademii. Dopiero 25 kwietnia 1919 roku otrzymał nominację na zwyczajnego profesora matematyki AG i został równocześnie członkiem Komitetu Organizacyjnego uczelni. Na pierwszym posiedzeniu profesorów AG, które odbyło się w czerwcu 1919 roku, został wybrany dziekanem Wydziału Górniczego, a w grudniu został mianowany zastępcą rektora akademii. Po uruchomieniu I roku studiów w AG, cały ciężar prowadzenia spraw nowej uczelni, w ciężkim okresie po I wojnie światowej, spoczywał głównie na nim.

We wrześniu 1920 roku został powołany na stanowisko Rektora AG i sprawował tę funkcję przez trzy lata. Był pierwszym rektorem Akademii Górniczej, gdyż pierwotnie mianowany na to stanowisko prof. Stanisław Płużański, nigdy funkcji tej nie objął. Na podstawie zachowanych dokumentów można stwierdzić, że Hoborski od 1 lipca 1919 roku spełniał czynności rektorskie.

W okresie pełnienia władzy rektorskiej i pod jego bezpośrednim kierunkiem załatwiono wiele spraw o podstawowym znaczeniu dla akademii. Między

phot. arch. BG AGH

Profesor Antoni Hoborski –
pierwszy Rektor AG

fot. H. Sienński

Tablica pamiątkowa w budynku głównym AGH, A-0

innymi przewyżczono trudności z lokalizacją katedr, sal wykładowych i zakwaterowania studentów. W tym czasie uczelnia nie miała jeszcze własnego budynku. Zorganizowano i uruchomiono Wydział Górniczy. W 1919 roku powołano Kuratorium Finansowe, którego zadaniem było zarządzanie funduszami, przekazanymi przez przemysł górniczy na cele akademii. Przede wszystkim chodziło o niesienie pomocy niezamożnym studentom. Z pieniędzy tych opłacano początkowo niektóre etaty asystenckie. Pierwszym przewodniczącym tego kuratorium był A. Hoborski. Zrealizowano plan budowy gmachu głównego akademii przy al. Mickiewicza. Już w 1922 roku przystąpiono do wstępnych prac budowlanych. Przez pewien czas rektor Hoborski był przewodniczącym ścisłego Komitetu ds. Budowy Gmachu AG. Wystąpiono do władz Krakowa z prośbą o zarezerwanie

Nadanie doktoratu honoris causa prof. E. Windakiewiczowi (stoi pierwszy od lewej) obok prof. A. Hoborski – czerwiec 1936 rok

fot. arch. BG AGH

terenów przy al. Mickiewicza pod budowę dla akademii pawilonów: hutniczego, maszynowego, elektrotechnicznego i przeróbki mechanicznej. W późniejszych latach prof. Hoborski stale uczestniczył w pracach różnych komisji senackich uczelni: programowej, regulaminowej, pomocy akademickiej oraz dyscyplinarnej ds. studentów. W 1922 roku otrzymał tytuł profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w 1925 roku zaproponowano mu Katedrę Matematyki na tymże uniwersytecie. Zrezygnował jednak z tej propozycji nie chcąc porzucać Akademii Górniczej. Prowadził jednak dalej dotychczasową działalność dydaktyczną na UJ, wykładając różne działy geometrii różniczkowej. Profesor Hoborski miał wrodzone wybitne zdolności pedagogiczne. Był doskonałym wykładowcą, do wykładów przygotowywał się bardzo starannie, wygłaszając je z dużą swadą i zapałem. Kochał młodzież i za swój obowiązek uważał w szczególności opiekę nad wybijającymi się uczniami. Kiedy w okresie I wojny światowej, ucząc w V Gimnazjum w Krakowie, odkrył wyjątkowo uzdolnionych matematycznie uczniów – Stanisława Gołąba i Tadeusza Piecha – późniejszych profesorów AGH, zorganizował dla nich bezinteresownie coniedzielne kilkugodzinne lekcje z matematyki wyższej. W późniejszych latach zabierał S. Gołąba na swoje wykłady w akademii. Dobrze się zapowiadającym matematykom – S. Gołąbowi i Włodzimierzowi Wronie – umożliwił uzyskanie stypendiów na studia zagraniczne. Lubił też przebywać z młodzieżą. Chętnie uczestniczył w wycieczkach naukowych swoich studentów do kopalń i hut, chociaż było to dla niego, z powodu słabego wzroku, niezwykle męczące. Świetnie organizował proces dydaktyczny w prowadzonej katedrze. Na parę dni przed każdymi ćwiczeniami robił odprawę z prowadzącymi zajęcia, podczas której omawiał każde zadanie przeznaczone na ćwiczenia i do przerobienia w domu. Ćwiczenia hospitalizował stale i brał w nich czynny udział. Doskonale rozumiał znaczenie skryptów i podręczników. Jednakże po I wojnie brak było nowoczesnych podręczników, zwłaszcza do matematyki wyższej. Z właściwą sobie energią postanowił temu zaradzić wydając trzy podręczniki, trzy skrypty oraz instrukcję do ćwiczeń z aparatem różniczkowania i całkowania graficznego. Już w pierwszym roku istnienia akademii jego wykłady stenografował S. Gołąb. Sam skrypt ukazał się w 1920 roku. W sumie opublikował 66 prac naukowych, w tym siedem skryptów i siedem podręczników. Należy zwrócić uwagę na trzy ważne pozycje w dorobku profesora, a mianowicie podręczniki: *Matematyka wyższa*, *Teoria krzywych* oraz pracę *Nowa teoria liczb niewymiernych*. Były to pierwsze polskie nowoczesne podręczniki matematyczne dla studentów wyższych szkół technicznych. Skrypt *Teoria powierzchni* zawie-

rał pierwszy w języku polskim wykład rachunku tensorowego, a w *Teorii krzywych* konsekwentnie stosował metodę wektorową, co było nowością w literaturze matematycznej. W 1930 roku w „Prze-głądzie Górniczo-Hutniczym” opublikował artykuł „Dziesięć lat Polskiej Akademii Górniczej”.

Profesor pod względem charakteru przedstawiał się jako człowiek wyjątkowy. Był wyróżniającym się pedagogiem i wykładowcą. Sumienność nie tylko w pracy naukowej, ale w całej działalności życiowej była u niego cechą dominującą.

Nie łaknął żadnych zaszczytów, należał do tych, których sukces ucznia radował więcej niż własny. Prostolinijny w postępowaniu, przystępny, był bezkompromisowy w sprawach etycznych. Jednocześnie bardzo czuły, wrażliwy i wyrozumiały na ludzkie nieszczęście. Nie mając własnych dzieci, przeznaczał znaczne sumy pieniężne na pomoc dla sierot i niezamożnych studentów. Był człowiekiem skromnym, nie pragnął zaszczytów, cenił ponad wszystko ciepłą atmosferę domu i spokój do pracy. W 1937 roku założył czasopismo matematyczne „Opuscula Mathematica” i był jego pierwszym redaktorem. Dzięki temu tytułowi profesor ciągle jest obecny w środowisku uczel-nianym, gdyż czasopismo dalej się ukazuje, a od 2000 roku na okładce widnieje portret założyciela. W uznaniu licznych zasług i osiągnięć wyróżniony został: Krzyżem Komandorskim Polonia Restituta Restituta, Medalem za Długoletnią Służbę, Me-dalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości. 30 października 1979 roku Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego jednomyślną uchwałą przyznał mu pośmiertnie „Medal Merentibus”.

Ostatnie lata życia nie były dla niego łatwe. Wskutek zaniku nerwu wzrokowego narastało upośledzenie wzroku, nieuleczalnie chorowała żona. To wszystko coraz bardziej utrudniało pracę naukową.

Wybuch II wojny światowej przerwał działalność profesora. Podobnie jak wielu innych krakowskich profesorów 6 listopada 1939 roku został aresztowany i deportowany do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen. Mimo pochodzenia austriacko-niemieckiego, był żarliwym patriotą. Nie wykorzystał faktu, że matka była Niemką, a ojciec oficerem armii austriackiej, przebywał w obozie, jako polski profesor. Dla niemłodego już i znajdującego się w nie najlepszej kondycji fizycznej profesora pobyt w przerażających warunkach obozowych był jednym pasmem cierpienia. Od wielu lat nosił okulary, które jednak już w niewielkim stopniu mu pomagały. Widział na niewielką odległość.

Ta wada wzroku powodowała jego nieporadność fizyczną, poruszał się wolno i bardzo ostrożnie i na dodatek podczas przyjęcia do obozu otrzymał dwa lewe buty. Bardzo ciężko znosił obozowy reżim, jednakże nie tracił godności i miał jeszcze tyle hartu i siły ducha, że potrafił inicjować dyskusje na tematy matematyczne. Zawiadomiony w obozie o śmierci żony, zmarłej 18 grudnia, zniósł ten cios mężnie i powiedział: „To i tak lepiej niż gdyby się ona dowiedziała o mojej śmierci, która mnie tu mnie niechybnie czeka”. Bez opieki młodszych kolegów nie mógł sobie dać rady z ubraniem, chodzeniem i jedzeniem. Doznał dużo upokorzeń od esesmanów, zanim otrzymał żółtą opaskę z trzema czarnymi punktami, co oznaczało kalekę i do pewnego stopnia chroniło przed szykanami. Załamanie przyszło później. Współwięzień profesor Kazimierz Stołyhwo tak to wspominał: „Był tak zmaltretowany, że przychodził kilkakrotnie do niego, komunikując, iż rzuci się na druty kolczaste otaczające obóz, pozostające pod napięciem”. Z końcem stycznia 1940 roku w ciasnych, brudnych i pełnych gwoździ drewniakach poranił i odmroził sobie ciężko stopy. Po przymusowej amputacji dużych palców u nóg wywiązała się gangrena połączona z wysoką gorączką. Nie mogąc się już poruszać profesora przeniesiono w pierwszych dniach lutego 1940 roku do obozowego szpitala. Gdy 8 lutego 1940 roku na apelu ogłoszono listę zwolnionych z obozu, w tym Hoborskiego, on już nie był w stanie opuścić rewiru. Profesor Antoni Hoborski zmarł 9 lutego 1940 roku, nazajutrz po wyjeździe kolegów. Zmarł już jako człowiek wolny. Nie wiadomo, gdzie został pochowany. Jednym z uwięzionych był również były student rektora prof. S. Gołąb, który w tych strasznych i trudnych dniach opiekował się swoim mistrzem i mentorem oraz był świadkiem jego śmierci. Profesor Leon Wachholz po powrocie do Krakowa napisał wiersz bez tytułu, utrzymany w formie dialogu między Nadpielegniarzem, Hoborskim i Wachholzem. Wiersz o ostatnich chwilach Antoniego Hoborskiego w Sachsenhausen wyrażał pragnienie umierającego profesora i pozostającego w ciężkim stanie Wachholza – powrotu do ojczyzny. Jak wiemy w tym jednym przypadku tak się nie stało. Hoborski wypowiada tam niezwykle bolesne słowa:

Karykatura prof. A. Hoborskiego zaczerpnięta z publikacji: Akademia w karykaturze (oprac. red. Wacław Różański, Ferdynand Szwagrzyk; karykatury z 1969 roku, oprac. A. Wasilewski), Kraków 1969 rok

Profesor Antoni Hoborski, portret rektorski autorstwa Zdzisława Pabisiaka

„Nie zazdrościłem niczego nikomu,
Tylko tym, którzy wrócą do ojczyzny,
Ja też chcę wrócić do niej, razem z żoną,
Tam żyć i umrzeć! Tu by mnie spalono
I rozsypano z wiatrem prochy moje,
Ta myśl mnie trapi, nią się niepokoję,
Bo pragnę spocząć w mej rodzinnej
ziemi!
Broń mnie, kolego, przed wrogami
memi!”

Pierwszy rektor Akademii Górniczej ma tylko symboliczny grób – urnę z ziemią przywiezioną z Sachsenhausen. Urnę tę po wojnie grupa profesorów z AGH przywiozła z obozu w Sachsenhausen i wmurowała obok tablicy upamiętniającej 30 rocznicę aresztowania profesorów AG, znajdującej się w budynku głównym akademii. Nie wiadomo, co się stało z prochami profesora. Życie i dzieło profesora przypominano 9 lutego 1980 roku w 40 rocznicę śmierci. Na uroczystej sesji naukowej, zorganizowanej przez Instytut Matematyki AGH i Komisję Historii Matematyki Polskiego To-

warzystwa Matematycznego, zgromadziła się czołówka polskich matematyków oraz przedstawiciele uczelni i stowarzyszeń matematycznych, a wspomnieniami podzielili się jego współpracownicy i uczniowie. W 1984 roku 935 tom Zeszytów Naukowych AGH – nr 57 serii „Matematyka-Fizyka-Chemia” – został zadedykowany pamięci A. Hoborskiego. W zamieszczonych tam 28 artykułach omówiono dokonania i zaprezentowano prace matematyczne nawiązujące do jego twórczości, w tym również wychowanków. W 1981 roku poświęcono profesorowi tablicę. Umieszczono ją przed aulą w gmachu głównym A-0. Na kamiennej płycie znajduje się płaskorzeźba z jego podobizną i napis:

ANTONI HOBORSKI

1879

1940

PIERWSZY REKTOR UCZELNI
PROFESOR MATEMATYKI
WIELKI PRZYJACIEL MŁODZIEŻY
WYCHOWANKOWIE

Tablicę wykonaną według projektu dr. inż. arch. Adama Lankosza, adiunkta w Instytucie Matematyki, ufundowali wychowankowie AGH. Od 2001 roku imię Antoniego Hoborskiego nosi pawilon B-7 – siedziba Wydziału Matematyki Stosowanej. W 1999 roku na okoliczność 80. rocznicy utworzenia AGH wydano kartę pocztową z portretem profesora Hoborskiego, którą zaprojektował Jacek Konarzewski. Ponadto profesor uhonorowany jest na Tablicach Pamiątkowych poświęconych ofiarom II wojny światowej. Umieszczone są one przed wejściem do auli w budynku głównym AGH, na pierwszym piętrze. Pierwsza tablica poświęcona jest pamięci profesorów i pracowników Akademii Górniczej. Jest to odlew z brązu umieszczony na marmurowych płytach. Nad nimi znajduje się urna z prochami. Tablicę odsłonięto 4 października 1975 roku, a urnę wmurowano 5 listopada 1981. Okolicznościowa inskrypcja zawiera 13 nazwisk Pracowników Akademii, którzy w okresie 1939–1945 zginęli z rąk okupanta hitlerowskiego za Ojczyznę i naukę w latach 1939–1945. Dopelnieniem tej tablicy jest następna upamiętniająca 30. rocznicę aresztowania przez hitlerowców profesorów AG, którzy zginęli w obozie śmierci Sachsenhausen. Jest to tablica z kamienia z mosiężnymi literami. Tablica upamiętniająca 30. rocznicę aresztowania przez hitlerowców profesorów AG, którzy zginęli w obozie śmierci Sachsenhausen została wmurowana 5 listopada 1981 roku. Kolejną tablicą jest tak zwane RODŁO, upamiętniono na niej profesorów szkół krakowskich więzionych w KZ Sachsenhausen w latach 1939–1940, odsłonięta została 8 lutego 1985 roku przez rektora i Senat AGH. Pamięć o pierwszym rektorze jest czczona jeszcze w jeden sposób. Od 2014 roku, w listopadzie

organizowane są „Dni Hoborskiego – Święto Nauk Ścisłych” w AGH. Wówczas to za całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej w następujących dyscyplinach: chemia, fizyka i matematyka przyznawana jest „Nagroda im. prof. Hoborskiego”. Dla każdej z tych dziedzin jeden raz na trzy lata, począwszy od chemii w 2015 roku. Nagrody przyznaje Kapituła Nagrody im. Prof. Hoborskiego. Nagroda ta została ustanowiona przez Komitet Organizacyjny „Dni Hoborskiego – Święta Nauk Ścisłych” w AGH i ma wymiar symboliczny. Potwierdzeniem przyznanej nagrody jest dyplom oraz statuetka „Diamentowa Kula”. Nagrody mogą być przyznawane byłym pracownikom lub studentom wydziałów: Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji; Inżynierii Materiałowej i Ceramiki; Energetyki i Paliw, Fizyki i Informatyki Stosowanej; Matematyki Stosowanej oraz Akademickiego Centrum Materiałów i Nanotechnologii z zakresu chemii, fizyki, matematyki. Kapitułę Nagrody im. prof. Hoborskiego stanowią rektor AGH, dziekani wyżej wymienionych jednostek AGH i przewodniczący Komitetu Organizacyjnego „Dni Hoborskiego – Święta Nauk Ścisłych” (przewodniczący kapituły). Koszty wykonania statuetki, dyplomów i nagrody pieniężne oraz koszty organizacyjne związane z przyznaniem nagrody ponoszą w równych częściach wyżej wymienione jednostki. Dokumentacja przyznawania nagród jest przechowywana na Wydziale Matematyki Stosowanej. Informacje o wszystkich laureatach nagrody umieszczane są na stronach internetowych wszystkich wyżej wymienionych jednostek. Nagrody im. Prof. Hoborskiego są wręczane na uroczystym posiedzeniu Senatu AGH z okazji Święta Nauk Ścisłych przez rektora Akademii Górniczo-Hutniczej (lub jego zastępcę) w obecności dziekanów wydziałów i przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego „Dni Hoborskiego – Święta Nauk Ścisłych”. Dotychczasowymi laureatami nagrody są:

- w 2015 roku – nagroda z chemii – prof. dr hab. Roman Pampuch,
- w 2016 roku – nagroda z fizyki – prof. dr hab. inż. Jerzy Niewodniczański,
- w 2017 roku – nagroda z matematyki – prof. dr hab. Adam Paweł Wojda,
- w 2018 roku – nagroda z chemii – prof. dr hab. Andrzej Lewenstam,
- w 2019 roku – nagroda z fizyki: prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol.

W 1932 roku znany malarz Kazimierz T. Pochwalski wykonał portret Rektora Antoniego Hoborskiego, który następnie został zamieszczony w gabinecie rektorskim. W czasie wojny portret został zniszczony. W 1956 roku Zdzisław Pabisiak namalował nową wersję portretu i w tej chwili znajduje się on w auli głównej AGH.

Źródła do biogramu:

- Akta osobowe (AGH) – Antoni Hoborski, [foto],
- Barcikowska-Chromiec E., Majdak W., Wujek A.: Druga edycja Dni Hoborskiego. *Biuletyn AGH* 2015, nr 96, s. 15–18, [foto],
- Berbelicki W.: „Otia Litteraria” Leona Wacholza. *Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej* 1978, R. 28, s. 127–140,
- Bolewski A.: Rektorzy Akademii Górniczej w Krakowie. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 1994, nr 5, s. 7–10, [foto],
- Choczewski B.: Z dziejów Instytutu Matematyki i Wydziału Matematyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej. Kraków 2007, s. 21–116, [foto],
- Duda R.: Matematycy XIX i XX wieku związani z Polską. Wrocław 2012, s. 164–166, [foto],
- Dybiec J.: Studia matematyczne Antoniego Hoborskiego. *Zeszyty Naukowe AGH*; nr 935. [Seria] *Matematyka, Fizyka, Chemia* 1984, z. 57, s. 23–38,
- Gołąb S.: Antoni Hoborski, organizator polskiej szkoły geometrycznej. *Rocznik Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Seria 2 Wiadomości Matematyczne* 1969, T. 12, [nr 1], s. 33–48,
- Gołąb-Meyer Z.: Egzamin nauczycielski matematyka Antoniego Hoborskiego. *Foton* 2014, nr 127, s. 49–53,
- Gąsiorowski T.: Przeżyć w Sachsenhausen to za mało : Krakowski Oddział IPN i „Dziennik Polski” przypominają. *Dziennik Polski* 2010, nr 259 (5 XI 2010), s. A11 [79 rocznica Sonderaktion Krakau],
- Iwańczak W.: Pierwszy rektor AGH. *Niedziela* 2012, nr 47, s. 20–21, [foto],
- Konieczna E.: Postaci AGH we wspomnieniach i anegdotach. Kraków 2008, s. 9–12, [foto],
- Księga wychowanków i wychowawców Akademii Górniczej w Krakowie (1919–1949). Oprac. J. Sulima-Samujłto. Kraków 1979, s. 59,
- Materiały Informacyjne [nr 4]. Komisja Propagandowa Komitetu Obchodu 50-lecia AGH. Kraków 1969, s. 78–79,
- Paczyńska I.: Aktion gegen Universitäts-Professoren: (Kraków, 6 listopada 1939 roku) i okupacyjne losy aresztowanych. Kraków 2019, s. 188–851, [foto],
- Pawlikowska-Brożek Z.: Antoni Hoborski (1879–1940) współtwórca i pierwszy rektor AGH. *Technologia Kształcenia w Wyższych Szkołach Technicznych* 1980, z. 14, s. 129–133,
- Poczet Rektorów AGH : lata [1919–2013] : Antoni Hoborski (1879–1940), 1919/20–1921/22. *Biuletyn AGH* 2013 wyd. spec. z okazji 100-lecia powołania Akademii Górniczej, s. 14, [foto],
- Rachwał T.: Życie i twórczość Antoniego Hoborskiego. *Zeszyty Naukowe AGH*; nr 935. [Seria] *Matematyka, Fizyka, Chemia* 1984, z. 57, s. 9–22,
- Sieński H.: Profesor Antoni Hoborski : tablice – pamięć wiecznie żywa – część 12 [właściwie 11]. *Biuletyn AGH* 2014, nr 76, s. 35–37,
- Ślizień O.: 5. Dni Hoborskiego. *Vivat Akademia* 2018 nr 19 grudzień, s. 12–13, [foto],
- Słownik biograficzny matematyków polskich. Red. S. Domoradzki, Z. Pawlikowska-Brożek, D. Węglowska. Tarnobrzeg 2003, s. 74–75, [foto],
- Wieja T.: Nowa siedziba Wydziału Matematyki Stosowanej AGH. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 2001, nr 87, s. 29–31, [foto],
- Waclawik J.: Kronika Wydziału Górniczego 1919–1999. Kraków 1999, s.114,
- Wielka Księga 85-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej. [Oprac.] zespół aut. K. Pikoń (red. naczelny), A. Sokołowska (dyrektor projektu), K. Pikoń. Gliwice 2004, s. 115, [foto],
- Wojda A. P.: Otwarcie Pawilonu imienia prof. Antoniego Hoborskiego. *Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH* 2000, nr 90, s. 6, 24, [foto],
- Wrzeszcz A.: Dni Hoborskiego. *Biuletyn AGH* 2016, nr 108, s. 20–23,
- Wychowankowie Uniwersytetu Jagiellońskiego – ofiary II wojny światowej (1939–1945): biogramy : praca zbiorowa. T. 1. Pod red. J. Pietruszy i A. Wyszyńskiej. Kraków 1995, s. 51,
- Wyrok na Uniwersytecie Jagiellońskim 6 listopada 1939. Pod red. L. Hajdukiewiczza. Kraków 1989, s. 284–285, [foto],
- Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w latach 1919–1967. Oprac. J. Sulima-Samujłto oraz zespół aut. Kraków 1970, s. 622 (Wydawnictwa Jubileuszowe 1919–1969),
- Życiorysy profesorów i asystentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1919–1964). Red. M. Odlanicki-Poczobutt. Kraków 1965, s. 79–85, [foto] (*Zeszyty Naukowe. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie*; nr 41, z. spec. 4).